

ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ ๒๕๑๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๓ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง หารือแนวทางการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ค่วนมาก ที่ นศ ๐๐๓๗.๔/๓๒๐๑ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

ตามที่จังหวัดนครศรีธรรมราชได้มีหนังสือหรือแนวทางปฏิบัติการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีนายณรงค์ แซ่ไซ้ นายกเทศมนตรีตำบลร่อนพิบูลย์ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลร่อนพิบูลย์ ได้มีหนังสือร้องเรียนให้ตรวจสอบการจัดซื้อที่ดินเพื่อสร้างสำนักงานเทศบาลตำบลร่อนพิบูลย์ แล้วต่อมาได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลร่อนพิบูลย์ และได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดในกรณีดังกล่าว ซึ่งจังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่าพฤติการณ์ของนายณรงค์ แซ่ไซ้ ถือไม่ได้ว่าเป็นคู่กรณี ตามนัยมาตรา ๑๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ และขอหารือว่า ความเห็นของจังหวัดถูกต้องหรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. ประเด็นที่นายณรงค์ แซ่ไซ้ เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลร่อนพิบูลย์ มีหนังสือร้องเรียนถึงเทศบาลตำบลร่อนพิบูลย์ขอให้ตรวจสอบการจัดซื้อที่ดินเพื่อสร้างสำนักงานเทศบาลตำบลร่อนพิบูลย์แล้ว ต่อมานายณรงค์ แซ่ไซ้ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลร่อนพิบูลย์ และได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ตามคำสั่งเทศบาลตำบลร่อนพิบูลย์ ที่ ๐๔๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งจังหวัดเห็นว่านายกเทศมนตรีตำบลร่อนพิบูลย์มิได้เป็นคู่กรณี ตามนัยมาตรา ๑๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น เห็นว่า ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาทางปกครองไม่ได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ดังกล่าวมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับคู่กรณีตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และเป็นเหตุชวนให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ดังกล่าวอาจทำการพิจารณาทางปกครองโดยมีอคติหรือความลำเอียง ซึ่งการเป็น “คู่กรณี” ตามนัยมาตรา ๑๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน นั้น หมายความว่าตนเองเป็นทั้งเจ้าหน้าที่และเป็นทั้งคู่กรณีที่ได้รับผลกระทบจากคำสั่งทางปกครอง เช่น ตนเองขออนุญาตตั้งโรงงานในขณะที่ตนเองเป็นผู้มีอำนาจให้ตั้งโรงงาน และเมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์และความหมายดังกล่าว

/ นายณรงค์ ...

นายณรงค์ แซ่ไซ้ นายกเทศมนตรี ไม่ได้เป็นคู่กรณีจากการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดแต่อย่างใด ประกอบกับการร้องเรียนดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายในฐานะ เป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลร่อนพิบูลย์ ซึ่งต่อมาเมื่อได้มาเป็นนายกเทศมนตรีตำบลร่อนพิบูลย์ก็ย่อมต้อง ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ก็ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ รวมทั้งการออกคำสั่งดังกล่าวสามารถ ตรวจสอบได้ จึงไม่ถึงเป็นคู่กรณีตามมาตรา ๑๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ ทั้งนี้ โดยเทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองนครศรีธรรมราช คดีหมายเลขคำที่ ๑๗๘/๒๕๔๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๑๑/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๑

อย่างไรก็ดี หากกรณีดังกล่าวปรากฏข้อเท็จจริงว่า นายณรงค์ แซ่ไซ้ นายกเทศมนตรีตำบล ร่อนพิบูลย์มีพฤติกรรมซึ่งมีสภาพร้ายแรงหรือพฤติกรรมอื่นชวนให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยได้ว่า อาจจะ ทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง ตามนัยมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ เช่น เป็นผู้มีส่วนจะเป็นปฏิปักษ์กับเรื่องที่จะทำการพิจารณาหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือเคยแสดง ความคิดเห็นต่อสาธารณชนในเรื่องที่ทำการพิจารณาออกหน้าที่การงานมาก่อนแล้ว ซึ่งอาจเป็นกรณีที่นายกเทศมนตรี ตำบลร่อนพิบูลย์ตระหนักรู้ หรือถูกคู่กรณีอื่นคัดค้านว่านายกเทศมนตรีตำบลร่อนพิบูลย์มีพฤติกรรมดังกล่าว นายกเทศมนตรีตำบลร่อนพิบูลย์ก็ย่อมต้องหยุดการพิจารณาเรื่องไว้ก่อน และแจ้งผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไป ชั้นหนึ่ง เพื่อผู้บังคับบัญชาดังกล่าวจะได้มีคำสั่งต่อไป ตามนัยมาตรา ๑๔ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ และก็ย่อมเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่จะต้องพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ตามนัยข้อ ๑๒ แห่งระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิด พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ค่วน ที่ มท ๐๓๑๓.๖/ว ๒๓๕ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๒ เรื่อง ทาหรือ แนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. ประเด็นที่จังหวัดมีความเห็นว่าจะต้องให้นายกเทศมนตรีตำบลร่อนพิบูลย์ดำเนินการเพิกถอน คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ตามคำสั่งเทศบาลตำบลร่อนพิบูลย์ ที่ ๕๖๗/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นคำสั่งที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามนัยมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ และมีคำสั่งให้การแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามคำสั่งเทศบาลตำบลร่อนพิบูลย์ ที่ ๐๔๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายมีผลใช้บังคับต่อไป นั้น เห็นว่า การเพิกถอนคำสั่งตามนัย มาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ ต้องเป็นการเพิกถอนคำสั่ง ทางปกครอง แต่คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดไม่ใช่คำสั่งทางปกครอง เนื่องจากเป็นเพียงขั้นตอนการดำเนินการภายในฝ่ายปกครองที่เป็นการเตรียมการและการดำเนินการของ

/เจ้าหน้าที่ ...

เจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองเท่านั้น ทั้งนี้ โดยเทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองสูงสุด คำร้องที่ ๘๒๒/๒๕๔๕ คำสั่งที่ ๕๖๕/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๖ ดังนั้น หากปรากฏข้อเท็จจริงว่านายกเทศมนตรีตำบลร่อนพิบูลย์ไม่มีพฤติการณ์อื่นซึ่งมีเหตุสภาพร้ายแรงอันทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง ตามนัยมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเทศบาล ที่ ๐๔๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๑ ย่อมถูกยกเลิกและสิ้นสภาพบังคับโดยผลของคำสั่งเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ที่ ๕๖๗/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๑ และนายกเทศมนตรีตำบลร่อนพิบูลย์ ก็ย่อมสามารถออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดขึ้นใหม่ได้ เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวเป็นการพิจารณาทางปกครอง ตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนคดี

โทร. ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๔

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๔

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”